

18 Μαρτίου, 1992

[ΠΙΚΗΣ, Δ/στής]

ACHELEC ELECTRONICS LTD.,

Ενάγοντες,

v.

DEUTSCHE SEEREEDEREI ROSTOCK GMBH ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ,

Εναγομένων.

(Αγωγή Ναυτοδικείου 32/92).

Δικονομία Ναυτοδικείου — Αίτηση για έκδοση διατάγματος που να επιτρέπει την επίδοση ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος εκτός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου — Ρήτρα αλλοδαπής δικαιοδοσίας — Παρόλο που δεν στερεί τα κυριακά Δικαστήρια της δικαιοδοσίας τους, απαιτείται η τεκμηρίωση ισχυρών λόγων από το μέρος που επιδιώκει αποδέσμευση από την συμφωνία μεταξύ των μερών για παραπομπή εγειρομένων διαφορών σε Δικαστήρια άλλης χώρας. 5

Μαρτυρία — Αίτηση για έκδοση διατάγματος που να επιτρέπει την επίδοση ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος στο εξωτερικό — Πρέπει να υποστηρίζεται από μαρτυρία που να είναι αποδεκτή κατά το δίκαιο της απόδειξης και όχι από γνώμη ως προς την σημασία των γεγονότων που θα καταθέσει ο ενάγων κατά τη δίκη. 10

Σε αγωγή για αποζημιώσεις για ζημιά ή απώλεια που προκλήθηκε στα εμπορεύματα των εναγόντων που είχαν φορτωθεί στο εναγόμενο πλοίο για μεταφορά από τα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα στην Κύπρο ζητήθηκε με μονομερή αίτηση η έκδοση διατάγματος του Δικαστηρίου που να επιτρέπει την επίδοση ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος εκτός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου. Η αίτηση βασίσθηκε στον κανονισμό 24 των Θεσμών Ναυτοδικείου και συνοδευόταν από ένορκη δήλωση δικηγόρου στην οποία διατυπώνετο η γνώμη ότι, μετά από μελέτη των σχετικών εγγράφων που προσδιόριζαν την συμφωνία των διαδίκων από τη μια, και του πιστοποιητικού των τελωνιακών αρχών και της έκθεσης των εκτιμητών από την άλλη, η ενάγουσα είχε καλή υπόθεση και ότι συνέτρεχαν ικανοποιητικοί λόγοι για την εκδίκαση της υπόθεσης στην Κύπρο. Στην σχετική φορτωτική, που αποτελούσε την συμφωνία μεταξύ των διαδίκων, υπήρχε όρος με τον οποίο αποκλειστική δικαιοδοσία για την εκδίκαση διαφορών μεταξύ των μερών είχαν τα Δικαστήρια της χώρας όπου ο μεταφορέας είχε το κέντρο της επιχείρησής του, δηλαδή στην προκειμένη περίπτωση τα Δικαστήρια της Γερμανίας. 15 20 25 30

1 Α.Α.Δ. Achelec Electr. Ltd v. Rostock και άλλων

Αποφασίσθηκε ότι:

5 (α) Παρόλο που η ύπαρξη συμφωνίας μεταξύ των μερών για την παραπομπή εγειρόμενων διαφορών σε Δικαστήρια άλλης χώρας δεν αποστειρεί τα Κυπριακά Δικαστήρια από τη δικαιοδοσία τους, η συμφωνία δεσμεύει τα μέρη και απαιτείται η τεμηρωσή τους λόγω από το μέρος που επιδιώκει αποδέσμευση από αυτή, κάτι που δεν συνέβαινε στην παρούσα περίπτωση.

10 (β) Η μαρτυρία που απαιτείται από τον κανονισμό 24 των Θεσμών Ναυτοδικείου για τη θεμελίωση αίτησης για επίδοση εκτός δικαιοδοσίας είναι μαρτυρία αποδεκτή κατά το δίκαιο της απόδειξης και όχι γνώμη ως προς τη σημασία των γεγονότων που θα καταθέσει ο ενάγων κατά τη δίκη. Στην παρούσα περίπτωση υπήρχε
15 στοιχειοθετηθεί οι προϋποθέσεις του κανονισμού 24 για την παροχή άδειας για επίδοση της ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος στο εξωτερικό.

Η αίτηση απορρίφθηκε.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

20 *Safarino Shoes Industry & Trading Co Ltd v. Βιομηχανίας Υποδημάτων Ε. Σταυρινού Λτδ (1991) 1 Α.Α.Δ. 1059.*

Sait Electronic S.A. v. The Ship "DOMINIQUE", (1992) 1 Α.Α.Δ. 264.

Spiliada Maritime v. Cansulex Ltd [1986] 3 All E.R. 843

The Abidin Daver [1984] 1 All E.R. 470

25 *Dampierre v. Dampierre [1987] 2 All E.R. 1*

Sevakia S.A. v. The Ship "Platon Ch." (1987) 1 C.L.R. 297

Philippou v. Compass Insurance (1987) 1 C.L.R. 344

Sait Electronic v. The Ship "DOMINIQUE" (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 365.

30 *Jadranska v. Photos Photiades and Co. (1965) 1 C.L.R. 58*

The Eleftheria [1969] 2 All E.R. 641

Cubazucar v. Camelia Shipping Company Ltd (1972) 1 C.L.R. 61

Sonco Canning Limited v. "Adriatica" (1972) 1 C.L.R. 210

35 *Phassouri Plantations v. Adriatica di Navigazioni (1983) 1 C.L.R. 949.*

Αίτηση.

Αίτηση από τους ενάγοντες για άδεια του Δικαστηρίου για επίδοση ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος εκτός της δικαιοδοσίας του Δικαστηρίου.

Μ. Σάββα (κα) για Χρ. Μιτσιόδη, για τους ενάγοντες - 5 αιτητές.

Cur. adv. vult.

ΠΙΚΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Οι ενάγοντες διεκδικούν από τους εναγομένους αποζημίωση για ζημία ή απώλεια που προκλήθηκε σε φορτίο εμπορευμάτων το οποίο φορτώθηκε στο πλοίο "Mecklenburg" στα Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα για μεταφορά του στην Κύπρο. Η ζημία ή απώλεια διαπιστώθηκε κατά την άφιξη των εμπορευμάτων στο λιμάνι της Λάρνακας. 10

Οι εναγόμενοι 1 και 2, οι ιδιοκτήτες του πλοίου ή μεταφορείς, είναι κάτοικοι Γερμανίας, όπου προφανώς βρίσκεται και το κέντρο των επιχειρήσεων τους. Με αίτηση των εναγόντων επιζητείται η άδεια του δικαστηρίου για επίδοση ειδοποίησης του κλητηρίου εντάλματος εκτός της δικαιοδοσίας του δικαστηρίου. Σκοπός της αίτησης, όπως και σε κάθε άλλη παρόμοια περίπτωση, είναι η στοιχειοθέτηση των προϋποθέσεων για την άσκηση δικαιοδοσίας ναυτοδικείου για την επίλυση της διαφοράς. Όπως αποκαλύπτεται στην ένορκη δήλωση η οποία συνοδεύει την αίτηση, εκτός από το γεγονός ότι οι εναγόμενοι κατοικούν στο εξωτερικό, η συμφωνία των μερών (η οποία επιμαρτυρείται από τη φορτωτική) προβλέπει την παραπομπή κάθε διαφοράς σχετιζομένης με τη μεταφορά των εμπορευμάτων σε δικαστήριο της χώρας στην οποία ο μεταφορέας έχει το κέντρο των εργασιών του. Συγκεκριμένα, "Any dispute arising under this bill of lading shall be decided where the Carrier has the principal place of business". 25 30

Σε ελληνική μετάφραση: "Κάθε διαφορά η οποία εγείρεται κάτω από τις πρόνοιες της φορτωτικής θα αποφασισ-

στεί στη χώρα όπου ο Μεταφορέας έχει το κέντρο της επιχείρησής του".

5 Η δικαιοδοσία του δικαστηρίου ασκείται κατά κανόνα επί προσώπων τα οποία διαμένουν εντός της δικαιοδοσίας. Η αρχή αυτή συναρτάται με τις αρχές του διεθνούς δικαίου και του διεθνούς ιδιωτικού δικαίου. (Βλ. *Safarino Shoes Industry & Trading Co. Ltd v. Βιομηχανίας Υποδημάτων Ε. Σταυρινού Ατδ.* (1991) 1 Α.Α.Δ. 1059, και *Sait Electronic S.A. v. The Ship "DOMINIQUE"*, (1992) 10 Α.Α.Δ. 264). Επιτρέπεται η ανάληψη δικαιοδοσίας για την επίλυση διαφορών που αφορούν εναγομένους που βρίσκονται εκτός της δικαιοδοσίας εφόσον κρίνεται ότι η Κύπρος είναι ο κατάλληλος χώρος για τη δικαστική επίλυση της διαφοράς χάριν των συμφερόντων της δικαιοσύνης. Οι 15 σχετικές αρχές συνοψίζονται στη *Spiliada Maritime v. Cansulex Ltd.* [1986] 3 All E.R. 843 (H.L.) όπου τονίζεται ότι για την ανάληψη δικαιοδοσίας σε σχέση με την επίλυση διαφοράς που αφορά πρόσωπα που διαμένουν εκτός δικαιοδοσίας:

20 "The effect is, not merely that the burden of proof rests on the plaintiff to persuade the court that England is the appropriate forum for the trial of the action, but that he has to show that this is clearly so. In other words, the burden is, quite simply, the obverse of that applicable 25 where a stay is sought of proceedings started in this country as of right." (p. 858)

(Βλ. επίσης *The Abidin Daver* [1984] 1 All E.R., 470 και *Dampierre v. Dampierre* [1987] 2 All E.R. 1).

Οι αρχές αυτές ενσωματώνονται στον Κ. 24 των Κν- 30 πριακών Θεσμών Ναυτοδικείου ο οποίος προβλέπει ότι:

"24. The Court or Judge before giving leave to serve such writ or notice of the writ shall require evidence that

the Plaintiff has a good cause of action, that the action is a proper one to be tried in Cyprus, and evidence of the place or country where the Defendant is or may probably be found and of his nationality."

Σε ελληνική μετάφραση:

5

"24. Το Δικαστήριο ή ο Δικαστής πριν παραχωρήσει άδεια για επίδοση του εντάλματος ή ειδοποίησης του εντάλματος πρέπει να απαιτήσει την κατάθεση μαρτυρίας ότι ο ενάγων έχει καλή υπόθεση, ότι η αγωγή είναι κατάλληλη για να εκδικαστεί στην Κύπρο και μαρτυρία 10 ως προς τον τόπο ή χώρα όπου ευρίσκεται ο εναγόμενος ή κατά λογική πρόβλεψη μπορεί να ανευρεθεί και για την ιθαγένεια του."

Ο κανόνας αυτός έχει ερμηνευτεί σε σειρά αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου από τις οποίες προκύπτει ότι 15 η μαρτυρία η οποία απαιτείται είναι μαρτυρία αποδεκτή από το δικαστήριο για απόδειξη των γεγονότων στα οποία αναφέρεται. (Βλ. *Sevakia S.A. v. The Ship "Platon Ch."* [1987] 1 C.L.R. 297, 300, *E. Philippou v. Compass Insurance* (1987) 1 C.L.R. 344 και *Salt Electronic v. The 20 Ship "Dominique" and Others*, (1989) 1 A.A.Δ. (E) 365.

Ένας από τους ουσιώδεις παράγοντες για τη διαπίστωση της καταλληλότητας της αγωγής να δικαστεί στην Κύπρο είναι και η συμφωνία των μερών για την παραπομπή εγειρόμενων διαφορών σε δικαστήρια άλλης χώρας. 25 Παρόλο που συμφωνίες αυτής της μορφής δεν αποστραφούν τα κυπριακά δικαστήρια της δικαιοδοσίας τους, η συμφωνία δεσμεύει τα μέρη και απαιτείται η τεκμηρίωση ισχυρών λόγων από το μέρος που επιδιώκει αποδέσμευση από αυτή. (Βλ. *Jadranska v. Photos Photiades and Co.* 30 (1965) 1 C.L.R. 58, *The Eleftheria* [1969] 2 All E.R. 641, *Cubazucar and Another v. Camelia Shipping Company Ltd* (1972) 1 C.L.R. 61, *Sonco Canning Limited v. "Adriatica"* (1972) 1 C.L.R. 210 και *Phassouri Plantations v. Adriatica di Navigazioni* (1983) 1 C.L.R. 949).

35

Αφού έχουμε προσδιορίσει το νομικό πλαίσιο μέσα στο οποίο πρέπει να εξεταστεί η αίτηση, το πρώτο θέμα που πρέπει να απαντηθεί είναι αν η μαρτυρία η οποία έχει προσαχθεί με την ένορκη δήλωση καταδεικνύει ότι οι ενάγοντες έχουν,

(α) καλή υπόθεση, και

(β) ότι η υπόθεση είναι "κατάλληλη για εκδίκαση από τα κυπριακά δικαστήρια".

Η μαρτυρία η οποία έχει κατατεθεί προέρχεται από δικηγόρο η οποία μετά από μελέτη των σχετικών εγγράφων που προσδιορίζουν τη συμφωνία των διαδίκων (φορτωτική), αφενός, και του πιστοποιητικού των τελωνειακών αρχών για την ποσότητα των εμπορευμάτων τα οποία εκφορτώθηκαν, και της έκθεσης των εκτιμητών (survey report) αφετέρου, διατυπώνει την άποψη ότι οι ενάγοντες έχουν καλή υπόθεση και ότι συντρέχουν ικανοποιητικοί λόγοι για την εκδίκαση της υπόθεσης στην Κύπρο· αυτοί συνίστανται στο γεγονός ότι η διάρρηξη της συμφωνίας διαπιστώθηκε στην Κύπρο και ότι οι μάρτυρες ευρίσκονται εντός της δικαιοδοσίας. Όπως είχαμε την ευκαιρία να υποδείξουμε στη *Sait Electronic S.A.* (ανωτέρω) η μαρτυρία η οποία απαιτείται από τον Κ. 24 είναι μαρτυρία αποδεκτή κατά το δίκαιο της απόδειξης και όχι γνώμη ως προς τη σημασία των γεγονότων τα οποία θα καταθέσει ο ενάγων κατά τη δίκη. Ενόψει της παντελούς έλλειψης μαρτυρίας για τη στοιχειοθέτηση της αίτησης των αιτητών δε θα εξετάσουμε αν η υπόθεση είναι κατάλληλη για εκδίκαση στην Κύπρο, υπό το φως της συμφωνίας των μερών για παραπομπή διαφορών στη χώρα που οι εναγόμενοι 1 και 2 έχουν το κέντρο της επιχείρησής τους.

Καταλήγω ότι η αίτηση είναι ανυπόστατη ενόψει της απουσίας μαρτυρίας για τη στοιχειοθέτηση των προϋποθέσεων που θέτει ο Κ. 24 για την παροχή άδειας για επίδοση της ειδοποίησης του εντάλματος στο εξωτερικό.

Η αίτηση απορρίπτεται.